

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

21 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

Protokolant Anna Młyniec

po rozpoznaniu na rozprawie 21 stycznia 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej G. K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 28 stycznia 2022 r., VI ACa 635/20,

w sprawie z powództwa G. K.

przeciwko (... ..) Towarzystwu Ubezpieczeń spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

1) uchyla zaskarżony wyrok w pkt 1 ppkt XII w części zmieniającej wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 18 listopada 2019 r., III C 295/14 przez oddalenie powództwa o zadośćuczynienie w kwocie 120 000 (sto dwadzieścia tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty i w tych granicach zasądza od pozwanego na rzecz powoda dalsze zadośćuczynienie w kwocie 120 000 (sto dwadzieścia tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

2) oddala skargę kasacyjną powoda w pozostałej części;

3) znosi wzajemnie koszty postępowania kasacyjnego.

Agnieszka Piotrowska

Władysław Pawlak

Karol Weitz

UZASADNIENIE

Powód G. K. domagał się zasądzenia od pozwanej (... ..) S. A. w M. w Hiszpanii na swoją rzecz:

1. kwoty 1168 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznany uszczerbek na zdrowiu, cierpienia fizyczne i ból z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;
2. kwoty 24 590,40 zł tytułem pokrycia kosztów opieki domowej świadczonej przez osoby najbliższe od 21 sierpnia 2012 r. do 1 grudnia 2012 r. z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty
3. kwoty 94 94 940 zł tytułem wypłaty zaległych kwot comiesięcznej renty za okres od grudnia 2012 r. do lutego 2014 r. z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie do dnia zapłaty.
4. renty w wysokości po 8 940 zł miesięcznie, płatnej od 1 marca 2014 r. z góry do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za każdy dzień zwłoki tytułem zwiększonych potrzeb powoda – na pokrycie kosztów opieki, leczenia, rehabilitacji, specjalnej diety i zakupu przedmiotów niezbędnych do jego dalszej egzystencji;
5. kwoty 1 800 zł tytułem kosztów leczenia (rehabilitacji) w okresie styczeń - luty 2014 r. z ustawowymi odsetkami za okres wskazany w pozwie;
6. dożywotniej, miesięcznej renty w wysokości po 3 718 zł płatnej od sierpnia 2011 r. z góry do 10 dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za każdy dzień zwłoki, tytułem pogorszenia się widoków powoda na przyszłość;
7. kwoty 11 962,28 zł tytułem pokrycia kosztów przejazdów za okres do 1 grudnia 2012 r. z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

8. kwoty 25 673,38 zł z odsetkami ustawowymi od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty tytułem pokrycia kosztów leczenia, rehabilitacji i dojazdów;
9. kwoty 14 815 zł z ustawowymi odsetkami od 10 listopada 2013 r. do dnia zapłaty tytułem pokrycia kosztów leczenia, rehabilitacji i dojazdów;
10. kwoty 3 803,69 zł tytułem odsetek ustawowych od kwot wypłaconych na etapie przedprocesowym z opóźnieniem z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty w ten sposób, że
  - kwotę 3 762,76 zł za okres od 15 stycznia 2013 r. do 9 lipca 2013 r. z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
  - kwotę 40,93 zł za okres od 10 listopada 2013 r. z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Pismem z 11 sierpnia 2014 r. powód cofnął ze zrzeczeniem się roszczenia powództwo co do kwoty 88 000 zł tytułem zadośćuczynienia, 12 248 zł tytułem zaległych rent za okres od października 2013 r. do czerwca 2014 r. i co do kwoty 989,60 zł tytułem odszkodowania. Postanowieniem z 20 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wezwał do udziału w sprawie – w związku z przeniesieniem portfela ubezpieczeń - w charakterze pozwanej (... ..) Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. w W. zwalniając od udziału w sprawie dotychczasową pozwaną.

Wyrokiem z 18 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanej na rzecz powoda 1) kwotę 1168 000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

2) kwotę 24 590,40 zł tytułem pokrycia kosztów opieki za okres od 21 sierpnia 2012 r. do 1 grudnia 2012 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty; 3) kwotę 1 800 zł tytułem kosztów leczenia za okres od stycznia 2014 r. do lutego 2014 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty;

4) kwotę 11 962,28 zł tytułem pokrycia kosztów przejazdów z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

5) kwotę 25 673,38 zł tytułem pokrycia kosztów przejazdów leczenia i rehabilitacji z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

6) kwotę 14.815 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, rehabilitacji i dojazdów z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 10 listopada 2013 r. do dnia zapłaty;

7) kwotę 94 940 zł tytułem renty za okres od grudnia 2012 r. do lutego 2014 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot i dat sprecyzowanych w sentencji wyroku

8) rentę tytułem zwiększonych potrzeb w wysokości:

8a) po 8940 zł miesięcznie, płatną do 10 każdego miesiąca z góry do rąk opiekuna prawnego powoda R.W. za okres od 11 marca 2014 r. do 10 maja 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od każdej miesięcznej raty od dnia jej płatności do dnia zapłaty;

8b) po 14 491,20 zł płatną do 10 każdego miesiąca z góry do rąk opiekuna prawnego powoda R.W. za okres od 11 maja 2016 r. dożywotnio, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od każdej miesięcznej raty od dnia jej płatności do dnia zapłaty, z zaliczeniem na poczet tej renty kwoty renty przyznanej wskazanym w wyroku postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie o zabezpieczeniu z 16 czerwca 2016 r.

9) rentę tytułem pogorszenia się widoków na przyszłość w wysokości po 3 718 zł płatną do 10 dnia każdego miesiąca z góry do rąk opiekuna prawnego powoda R.W. – za okres od 1 sierpnia 2011 r. dożywotnio z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od każdej miesięcznej raty od dnia jej płatności do dnia zapłaty z zaliczeniem na poczet tej renty kwoty renty przyznanej postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z 16 września 2019 r. o zabezpieczeniu

10) kwotę 2 803,69 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot wypłaconych z opóźnieniem na etapie postępowania likwidacyjnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 14 marca 2014 r. do dnia zapłaty

I orzekł o kosztach procesu.

Sąd ustalił, że 9 lipca 2011 r. około godziny 23:15 w miejscowości M., na skrzyżowaniu ulicy L. z ulicą K. i B. – drogi wojewódzkiej nr (... ..) relacji W.-D., kierujący samochodem marki (... ..) H. M., naruszając zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, po dojechaniu do skrzyżowania, nie zastosował się do znaku ostrzegawczego A-7 „ustąp pierwszeństwa” i wykonując manewr skrętu w lewo wjechał na skrzyżowanie z drogą mającą pierwszeństwo przejazdu. Na skutek tego manewru zderzył się z motocyklem marki (... ..) jadącym drogą z pierwszeństwem przejazdu z prędkością ok 110 km/h, kierowanym przez powoda. Motocyklem jechał także pasażer R. K. Motocykl uderzył w przód samochodu, a następnie przemieścił się na lewe pobocze i uderzył w ogrodzenie posesji przy ul. L. 27. Do wypadku doszło w porze nocnej, przy braku opadów i temperaturze powietrza 17 stopni C, w terenie zabudowanym, z administracyjnym ograniczeniem prędkości do 60 km/h. Zdarzenie miało miejsce na płaskim i prostym odcinku drogi jednojezdniowej ul. L., na której wyznaczono dwa pasy ruchu w przeciwnych kierunkach, o nawierzchni asfaltowej suchej. Miejsce było oświetlone latarniami. W chwili zdarzenia powód i pasażer motocykla mieli założone kaski. Motocykl miał włączone światła. Pojazd sprawcy był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w pozwanej spółce.

Prawomocnym wyrokiem z 30 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Garwolinie uznał H. M. winnym zaistniałego zdarzenia, skazując go na karę pozbawienia wolności jednego roku z warunkowym zawieszeniem na okres próby trzech lat oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł. każda. Stopień przyczynienia się powoda do zaistniałego zdarzenia został ustalony na 50 %.

Za przyczynę wypadku uznano nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu przez kierowcę (... ..) poruszającemu się drogą z pierwszeństwem motocyklowi, którym kierował powód, oraz nadmierną i niebezpieczną prędkość jazdy motocyklem. Obaj kierowcy naruszyli zasady i przepisy ruchu drogowego, przy czym kierujący pojazdem marki (... ..) H. M. przez brak uważnej obserwacji drogi i następnie wjazd na skrzyżowanie ze spowodowaniem wymuszenia pierwszeństwa, a kierujący motocyklem powód przez poruszanie się pojazdem w terenie zabudowanym z nadmierną, niebezpieczną prędkością - również bez zachowania szczególnej ostrożności przy dojeżdżaniu do skrzyżowania. Prędkość, z którą

poruszał się pojazd kierowany przez powoda, nie zapewniała mu możliwości odpowiedniego zareagowania na inny pojazd znajdujący się na skrzyżowaniu i miała wpływ na zachowanie się kierującego samochodem sprawcy. Powód nie zaczął hamowania z uwagi na brak czasu od chwili powstania zagrożenia. Mniejsza prędkość miałaby wpływ na możliwość takiej reakcji.

Obaj kierowcy mieli możliwość uniknięcia zdarzenia – H. M. przez uważną obserwację drogi z pierwszeństwem i zaniechanie wjazdu na nią przed zbliżającym się motocyklem, a powód przez poruszanie się z zachowaniem szczególnej ostrożności, w szczególności przez zmniejszenie prędkości – co najmniej do tej dozwolonej administracyjnie, przez co umożliwiłby dostrzeżenie go na drodze przez kierujących innymi pojazdami. Sposób poruszania się powoda na motocyklu miał związek z dojściem do zdarzenia. Wina obu kierowców jest znaczna, gdyż zachowali się w sposób nieprawidłowy. Dodatkowo, do zaistnienia wypadku przyczyniły się również panujące wówczas warunki drogowe tj. pora nocna i awaria jednej z lamp ulicznych. Sąd Okręgowy ustalił także, że na skutek wypadku powód doznał urazu wielonarządowego, był nieprzytomny, zaintubowany i wentylowany mechanicznie, w stanie krytycznym został przetransportowany specjalistycznej instytucji opieki zdrowotnej w W., w której przebywał do 10 lipca 2011 r. na oddziale ratunkowym, a od 10 lipca 2011 r. do 6 października 2011 r. w kolejnej takiej instytucji. Po szczegółowych i specjalistycznych badaniach stwierdzono u powoda liczne obrażenia wymagające m.in. operacji neurochirurgicznej w tym w postaci kraniotomii. U powoda stwierdzono m.in. zawał lewej półkuli mózgu i wynikły z niego niedowład prawostronny. Leczenie szpitalne powypadkowe powoda zostało zakończone w 2012 r. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z 14 czerwca 2012 r. powód został ubezwłasnowolniony całkowicie a jego opiekunem ustanowiono siostrę R. W. W dalszym etapie powód przebywał na turnusach rehabilitacyjnych i był poddawany zabiegom operacyjnym. W 2014 r. powód kontynuował leczenie i rehabilitację w różnych placówkach medycznych. Łączna kwota wydatków, w tym kosztów dojazdów, noclegu, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz przystosowania domu do potrzeb osoby niepełnosprawnej poniesionych w tym okresie wyniosła 67 827,71 zł., co daje średnie miesięczne koszty leczenia i rehabilitacji w kwocie 5 652,31 zł.

Powód poniósł ponadto koszty przystosowania miejsca zamieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej w kwocie 25 828,51 zł.

Pismem z 4 grudnia 2012 r., odebranych 14 grudnia 2012 r., powód zgłosił pozwanej szkodę, wnosząc o wypłatę odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy:

1) za doznany uszczerbek na zdrowiu, cierpienia fizyczne i ból w wysokości 1 200 000 zł;

2) z tytułu pokrycia kosztów opieki domowej – w wymiarze 11 h na dobę od 21 sierpnia 2011 r. za okres 469 dni – łącznie 5 159 godzin (przy przyjęciu średniej stawki 12 zł) - w wysokości 61 908 zł;

3) z tytułu odpowiedzialności cywilnej za koszty leczenia poszkodowanego w łącznej kwocie 42 704,95 zł.

7 stycznia 2013 r. powód pisemnie poinformował pozwaną o kontynuacji leczenia i przedstawił w tym zakresie dalsze dokumenty. Następnie pismem z 16 stycznia 2013 r. powód wystąpił o wyjaśnienie przyczyn, dla których wskazane kwoty nie zostały mu zapłacone. Ponadto w sprawie ustalono, że w chwili wypadku powód miał 20 lat, nie pracował na umowę o pracę i pozostawał zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku. W 2010 r. ukończył szkołę zawodową w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych, jednak z powodu złamania nogi do ostatnich egzaminów zawodowych przystąpił dopiero w lipcu 2011 r. Nieoficjalnie powód trudnił się okazjonalnym wykonywaniem dla okolicznych mieszkańców i znajomych napraw drobnego sprzętu domowego i pojazdów, remontując głównie motocykle. Był tzw. „złotą rączką” i „lekarzem od maszyn, mając do tego predyspozycje i nieprzeciętnie wysoki poziom umiejętności, szybko ucząc się. Z tego powodu cieszył się dobrą opinią u lokalnej społeczności, jako osoba pasjonująca się swoją pracą i mająca wysokie umiejętności, wiedzę i chęć dalszego rozwoju, Na swoje potrzeby zbudował nawet samochód. Po uzyskaniu przez powoda dyplomu, miał on zostać zatrudniony w lokalnym warsztacie samochodowym z początkowym wynagrodzeniem w wysokości najniższej krajowej pensji tj. 1 037,34 zł, z premią uznaniową w dalszej kolejności.

W latach 2010-2016 kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w grupie zawodowej mechaników pojazdów samochodowych na miesiąc październik wynosiła od 2 848,13 zł w 2010 r. przez 3 098,47 zł w 2012 r. i 3 136,33 zł w 2014 r. po 3 266,86 zł w 2016 r. Przed wypadkiem powód nie partycypował w kosztach utrzymania gospodarstwa rolnego rodziców i własne uzyskiwane środki przeznaczał na swoje potrzeby. Miał plany otworzenia własnego warsztatu mechanicznego, na który mógłby zgromadzić niezbędne środki. Do chwili wypadku powód był sprawny i energiczny, skrupulatny, wrażliwy i nie sprawiał nigdy problemów wychowawczych. Cechowała go pracowitość i oddanie rodzinie. Nie założył rodziny, po wypadku utracił kontakt ze swoją dziewczyną. Wskutek wypadku powód doznał urazu wielonarządowego. Łączny trwały uszczerbek na zdrowiu, którego doznał, wyniósł 295%. Obecnie powód jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, niezdolną do pracy i wymagającą całodobowej opieki osób trzecich i taki stan powoda będzie u niego trwał dożywotnio. Jednocześnie powód wymaga ciągłej rehabilitacji celem utrzymania dotychczasowych efektów terapii. Powód obecnie porusza się na wózku inwalidzkim i może chodzić wyłącznie przy pomocy trójnoga. Stan neurologiczny powoda jest utrwalony i nie rokuje poprawy mimo intensywnej rehabilitacji.

Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne i udowodnione w całości. Biorąc pod uwagę skutki wypadku, którego doznał powód, jego obecny stan zdrowia i skalę cierpień, których doświadczył Sąd ocenił, że zasadne było żądanie kwoty 1 168 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Analizując stopień przyczynienia się powoda do zaistnienia wypadku Sąd uznał, że należy go ocenić na 50%, ale przyjął zarazem, że w świetle art. 362 k.c. nie należy z tego tytułu obniżyć należnych powodowi świadczeń. Orzekając o odsetkach od przyznanych świadczeń Sąd Okręgowy uznał, że należą się one powodowi od następnego dnia po dręczeniu pozwanej wezwania do zapłaty. Za uzasadnione Sąd uznał roszczenie o zapłatę 11 962,28 zł tytułem kosztów przejazdów powoda oceniając, że koszty te zostały przez niego wykazane. Sąd przyjął ponadto, że zasadne było żądanie powoda zasądzenia renty tytułem zwiększonych potrzeb powoda i zasądził w formie skapitalizowanej z tego tytułu na rzecz powoda kwotę 94 9430 zł za okres od grudnia 2012 r. do lutego 2014 r. z odpowiednimi ustawowymi odsetkami od konkretnych kwot i za okresy wskazane szczegółowo w uzasadnieniu wyroku. Podobnie Sąd uwzględnił żądanie zasądzenia

renty po 3 718 zł miesięcznie z tytułu pogorszenia się widoków powoda na przyszłość.

Apelację od wyroku z 18 listopada 2019 r. wniosła pozwana. Sąd Apelacyjny w Warszawie uznał ją za częściowo uzasadnioną i, uwzględniając przede wszystkim zarzut naruszenia art. 362 k.c., wyrokiem z 28 stycznia 2022 r. dokonał zmiany zaskarżonego wyroku, pomniejszając świadczenia przyznane powodowi o 40 % stosownie do ustalonego przez siebie stopnia jego przyczynienia do powstania poniesionej przez niego szkody i krzywdy, Sąd Apelacyjny uznał przy tym, że odpowiednią kwotą zadośćuczynienia, którą należało zasądzić na rzecz powoda w okolicznościach sprawy jest kwota 800 000 zł pomniejszona stosownie do ustalonego stopnia przyczynienia się powoda do zaistnienia zdarzenia szkodzącego oraz o kwotę 120 000 zł wypłaconą już powodowi przez pozwaną. W związku z tym Sąd Apelacyjny tytułem zadośćuczynienia zasądził na rzecz powoda kwotę 360 000 zł.

Skargę kasacyjną od wyroku z 28 stycznia 2022 r. wywiódł powód, zaskarżając go w części oddalającej żądanie zadośćuczynienia ponad zasądzoną kwotę oraz w części oddalającej żądania powoda ponad kwoty przyznane mu w zaskarżonym wyroku tytułem rent oraz odszkodowania i zwrotu kosztów leczenia. Zarzucił naruszenie art. 382 i art. 383 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 362 i 445 § 1 k.c. Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie na rzecz powoda dalszej kwoty 320 000 zł tytułem zadośćuczynienia i szczegółowo wskazanych w skardze dalszych kwot tytułem rent względnie kosztów leczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzucając naruszenie art. 362 k.c. skarżący twierdził, że Sąd Apelacyjny naruszył ten przepis ustalając stopień przyczynienia się powoda na 40 % podczas, gdy – jego zdaniem – stopień ten był nie wyższy niż 20%. W ocenie Sądu Najwyższego, w okolicznościach sprawy (jazda powoda z nadmierną prędkością w porze nocnej i niezachowanie przezeń należytej ostrożności mimo zbliżania się do skrzyżowania) ustalenie stopnia przyczynienia się powoda do powstania poniesionej

przez niego szkody i doznanej przez niego krzywdy na poziomie 40% było ustaleniem prawidłowym, wobec czego zarzut naruszenia art. 362 k.c. należało uznać za bezzasadny.

W ocenie skarżącego, naruszenie art. 383 zdanie drugie k.p.c. miało polegać na niezasadnym pominięciu przez Sąd drugiej instancji zmiany powództwa dokonanej przez powoda w drugiej instancji, a polegającej na rozszerzeniu żądania w zakresie zasądzenia na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb przez zwiększenie kwoty zasądzonej renty. Zarzut ten jest nietrafny, albowiem zmiana powództwa w drugiej instancji dopuszczalna jest w ograniczonych ramach celem ochrony pozwanego przed utratą jednej instancji sądowej i zgodnie z art. 383 k.p.c. obejmuje jedynie możliwość objęcia żądaniem świadczeń powtarzających się za dalsze okresy, a nie zwiększenie wysokości tych świadczeń.

Powód zarzucając naruszenie art 445 § 1 k.c. podniósł, że w okolicznościach sprawy należne mu zadośćuczynienie powinno wynosić nie 800 000 zł, lecz 1 000 000 zł. Sąd Najwyższy podzielił ten zarzut przyjmując, że zdrowie ludzkie jest wartością bezcenną, którego trwała utrata nie może być w pełni zrekompensowana, lecz co najwyżej częściowemu złagodzeniu mogą ulec skutki tej utraty. Co więcej nietrafne jest szafowanie – w sytuacji człowieka w takim stanie zdrowia, w którym znajduje się powód – argumentem, że zadośćuczynienie nie może prowadzić do wzbogacenia się pokrzywdzonego, gdyż realnie rzecz biorąc taka osoba nie może w ten sposób skutecznie się wzbogacić właśnie ze względu na to, w jakim stanie zdrowia się znajduje oraz na to jak bardzo jej dalsze życie pozbawione zostało pozytywnych perspektyw. Z tych względów Sąd Najwyższy ocenił, że w okolicznościach sprawy zasadne było podwyższenie należnego powodowi zadośćuczynienia o dalszą kwotę 200 000 zł, z czego zasądził na rzecz powoda – uwzględniając redukcję wynikającą z 40 % stopnia jego przyczynienia się – kwotę 120 000 zł. (por w związku z tym również wyrok Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2025 r., II CSKP 153/24, nie publ.).

Pozostałe podniesione przez powoda w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa materialnego albo przepisów postępowania, w ocenie Sądu Najwyższego, nie mogły odnieść skutku, gdyż w przeważającej mierze miały na celu

podważenie lub uzupełnienie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Apelacyjny, względnie dokonanej przez ten Sąd oceny dowodów, co w postępowaniu kasacyjnym jest zabiegiem niedopuszczalnym (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W rezultacie skarga kasacyjna powoda w części podlegała uwzględnieniu, a w pozostałym zakresie musiała zostać oddalona.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁶ zdanie pierwsze oraz art. 398¹⁴ a także art. 100 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[a.ł.]

Władysław Pawlak

Agnieszka Piotrowska

Karol Weitz